

Posameznik

Naročnina listu: Celo leto 80 din., pol leta 40 din., četrt leta 20 din., mesečno 7 din.
Izven Jugoslavije: Celo leto 140 din., pol leta 70 din., četrt leta 35 din., mesečno 12 din.
Pri večkratnem inseriranju primeren popust.
Upravištvu sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Poštnina plačana v gotovini.

STRAŽA izhaja v ponedeljek, sredo in petek.
Uredništvo in upravištvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5 Z. Uredništvo se more
govoriti vsaki dan samo od 11. do 12. ure.
Rokopisi se ne vračajo.
Nezapre reklamacije so poštnine proste.
Telefon interurban št. 113.

98. števil.

Maribor, dne 11. avgusta 1924.

Letnik XVI.

Po dekliških dnevih.

Razšlo se je nad 7000 deklet kot se razidejo čebelnice iz ajdovega polja, kjer so srkale vonj in med.

Došle bodo na svoje domove, v naši slovenski priprosti kramljale v domači hiši očetu, materi, bratom in sestram, nastopile bodo v naših društvih in govorile o novem pokretu: o obnovitvi duš.

Kar se je oziralo v teh dnevih na preteklost — to smo pozabili. Ne gledamo več nazaj — ampak naprej! Mali narod smo — a čutimo, da nam je za naš obstoj neobhodno potrebna prava orientacija v zasebnem in javnem življenju.

Udarili smo načelne temelje bodočim slovenskim materam, da se ob zapovedih z gore Sinajske drže svetega pravca, ki brani in ohranja naš narod.

Povdarili smo, da le one žene, ki znajo rasti iz dosedanje naše katoliške slovenske kulture, morajo jamčiti za naš narodni obstoj.

Ugotovili smo, da je le krščanska družina celica našega narodnega življenja in obstoja. Pokazali smo pot kako urediti življenje v družini, društvu, občini in državi, da nam zasije solnce lepše bodočnosti.

Obsodili smo mrtvi materializem naših dni ter sklenili, da moramo ven iz velike duševne krize današnjega časa v idealizem mladih duš.

Jasno smo opredelili svoje stališče za bodočnost: Z vsimi silami bomo delali na to, da ostane potom ljudskega izobraževalnega dela naš narod slovenski in katoliški.

Mladinke naše, zbrane na dekliškem dnevu, pa so nositeljice teh idej.

Prerodile bodo naš narod s tem, da bodo matere čistih — treznih otrok.

Vzgajale bodo v smislu človeškega občestva svoje otroke ne le za sebe — ampak za celokupnost.

Da se za to usposobijo — treba jim nasloniti svoje delo po navodilih slavnostne pridige: »na Križ, presv. Evharistijo in Marijo« gojiti praktično in ne le nedeljsko katoličanstvo.

Podlaga za to je dana. Naša ženska mladina je zborovanje za bodočnost naroda združila z najiskrenejšim verskim dejstvom — s tem, da je oblegala obhajilne mize.

Pokazale so, da bodo naprej v izobrazbi — vztrajale so pri pouku skozi celih 9 ur.

Smisel imajo za to, kar bi se nam skoraj bilo izgubilo, za junake naše slovenske kulture. Dvignile so svoje glave in zaiskrile so se jim oči, ko so slišale besedo o narodni pesmi, o narodnih običajih, o naših pradedih z vsem, kar je bilo bistveno njihovega.

Povdarile so svoje stališče kot bodoče vzgojiteljice svojih otrok — članov občine — altruizem nasproti moderni sebičnosti.

Vzgajale bodo državljane, brate slovanske in človeka v najmodernejšem duhu.

Vzrejele pa narodu našemu — zdravo, krepko, zavedno, izobraženo potomstvo.

To so bila zrna dekliških dnevov. Vržena so v novo razorane brazde, obsevajo jih žarki božje milosti, za katero so prozile v zelenem vrtu ob podobi Najsvetejšega Srca, napaja jih rosa, ki so jo izprosile z veličastno pesmijo »Ti, o Marija, naša kraljica« — sadovi ne bodo izostali.

Apostolstvo vaše — slovenske mladenke, bodi le en cilj, obnoviti sebe, družino, in s tem ves naš narod. — Pota smo vam pokazali, delajte in ne ustrašite se ničesar!

Z Bogom in lastnim delom dosežemo vse!

RESOLUCIJE NA DEKLIŠKIH DNEVIH.

Prosvetni odsek.

I.

1. Cilj ženske vzgoje mora biti vzgoja za dobre matere, ker je žena že po svoji naravi stvarjena za ta poklic.

2. Vsaka žena je poklicana k duševnemu materinstvu, to se pravi, mora biti tako vzgojena, da v svojem poklicu izraža tisto temeljito lastnost in sposobnost ženske narave, s katero jo je Bog še posebno oblagodil, da se v udani ljubezni žrtvuje in pomaga bližnjemu.

3. Po tej naravni sposobnosti so za njo najbolj primerni poklici, čijim je lastna materinska skrbnost in požrtvovalnost, na primer: Poklic vzgojiteljice, učiteljice, gospodinje, strežnice itd.

4. Ker pa ni mogoče v današnjih razmerah vseh žen zaposliti v naštetih poklicih, moramo ženo vzgajati tudi za pridobitvene poklice, ki so sicer moškega značaja. Vendar mora žena tudi v teh poklicih ohraniti svojo žensko svojstvenost in se ne sme navzeti moških navad.

5. Naše dekliške organizacije morajo dobiti natančen načrt, kako naj dekleta splošno izobražujejo in jim

nudijo potrebno strokovno izobrazbo za materinski in gospodinjski poklic.

6. Vsak okraj mora dobiti strokovno učiteljstvo za gospodinjstvo, ki naj po župniji prireja tečaje za bodoče matere in gospodinje. Naši ženski samostani, šolske sestre, usmiljenke in drugi naj si v bodoče oskrbe strokovnjakinj za vodstvo gospodinjskih tečajev in tečajev za bolniško postrežbo.

7. Družina je naravna celica, v kateri raste deklica. Družina je za to po naravnem pravu poklicana, da vzgaja. Vzgoja dobre matere in dobrega očeta ne more otroku nihče nadomestiti.

8. Glavnemu vzgojnemu učitelju, družini morajo služiti vse pomožne uredbe za vzgojo ženske mladine: Materinska društva, roditeljski večeri, šole, mladinske dekliške organizacije itd.

9. Vzgoja v nadomestnih ustanovah družine (otroški vrtci, mladinska zavetišča itd.) nikdar ne doseže dobre družinske vzgoje. Taka vzgoja je upravičena le tam, kjer starši svojo dolžnost zanemarijo, ali je vsled socialne okolnosti dejansko ne morejo vršiti.

10. Naj se izdajo življenjepisi najvzornejših slovenskih mater. Naj se ponatisne Bleiweisov pouk krščanskim staršem, Jegličeva knjiga »Dekletom ter staršem v pouk in vzgojo.«

II.

1. Glavno izobraževalno sredstvo so predavanja in govori v društvih. Predavanja še posebno v ženskih društvih ne smejo obračati pozornost samo na razum, kakor je to navada v naši racionalistični in mehanistični dobi, temveč predvsem na srce. Taka predavanja poslušalk ne bodo šamo pregovorila, ampak tudi prepričala. Vzeta morajo biti seveda predvsem iz ženskega delo kroga.

2. Imenitna izobraževalna sredstva so: dramatične predstave, ki pa morajo ponazorovati resnično življenje. Izražati življensko idejo, ne pa biti samo kake plehke burke ali surovi prizori. Najboljše igre so tiste, ki predstavljajo ljudsko življenje, narodno zgodovino, narodove lastnosti, posebno vernost in požrtvovalnost slovenskih žen. Zato prosimo slovenske pisatelje, da napišejo dobre ljudske igre. Smisel za dramatik se naj goji z dramatičnimi tečaji za podeželske odre, s tečaji za režiserje itd.

3. Velike važnosti v današnjih časih je dobro knjižnica. Knjiga mora služiti ljudski vzgoji in izobrazbi. Tudi vsaka dobra knjiga ni za vse. Zato ne eme biti knjižničar samo razdeljevalec knjig, temveč mora občevati z izposojevalci, spoznavati njihovo mišljenje in čustvovanje in z izposojenimi, izposojevalcu primernimi knjigami vplivati na njegov značaj. Osebnost knjižničarja je v današnjih časih velevažna, ker mora biti knjižničar duševni oče, zdravnik, svetovalec v eni osebi; zahteva torej temeljite vzgojstvene, znanstvene in pravne sposobnosti. Potrebni so posebni tečaji za knjižničarje.

4. Velika narodna škoda je, da propadeta narodna pesem in umetnost, ker z njima propade tudi narodna duša, in važno sredstvo za ljudsko izobrazbo. Žena, ki ima globokočutno dušo, je posebno poklicana, da čuva te ljudske zaklade.

III.

1. Prosvetna delavka mora imeti poklic, to se pravi, čutiti mora veselje na vzgajanju, dozorevanju mladine, kakor ima vrtnar veselje na razvoju rastline, ki jo je vsadil. Kdor tega poklica nima po naravi in si tudi ne prizadeva, da si ga pridobi, ne spada v mladinska društva. Pogoji uspešnega prosvetnega dela je temeljita samovzgoja. Le disciplinirana osebnost vzbuja disciplinirano življenje. Prosvetna delavka mora postopati individualno, to se pravi, ozirati se mora na značaj in svojstvenost društvenih članic.

5. Drugačna je vzgoja pri društvu z malo članicami, kot pri društvu z mnogo članicami. Drugačna pri izobraženih, kot pri priprostih dekletih.

6. Odbornice, zlasti predsednice in načelnice pri Orlicah morajo biti svojim članicam najlepši vzgled.

IV.

1. Glede na važen naravni poklic materinstva in sploh, ker danes pripada telesno zdravje med ženskim, je tudi telesna vzgoja potrebna.

2. Telovadba je zato nujen činitelj za zdravje in telesno vzgojo v mestih, trgih in industrijskih krajih. Ker pa daja telovadba prožnost in gibčnost človeškemu telesu, je priporočljiva tudi kmečkim dekletom.

3. Ženska telovadba naj bo primerna ženski naravi, ne pa posnetek moške telovadbe.

4. Naloga prosvetnih delavk je, da širijo med slovenskim ženskim smisel za Orliške krožke.

V.

1. Upoštevajoč pomen žene za narodno kulturo, povdarja dekliški dan važnost ženske prosvetne organi-

zacije. Ženska prosvetna društva imajo v naši dobi še posebno nalogo, ker današnji kulturi manjka ženskega elementa, ljubeznivosti, požrtvovalnosti, iskrenosti. — Zato je namen ženskih organizacij, da poživijo sedanjo kulturo s isto iskrenostjo, ki izhaja iz soglasja med človeškim razumom in srcem.

2. Temelj za tako plodno žensko udejstvovanje mora biti družina. Vse žensko društveno gibanje mora biti družina. Vse žensko društveno gibanje mora zato prevevati družinski duh, ker iz njega izhajajo največje prerajalne sile za človeštvo. Sestanki s prisrčnimi nagovori, deklamacijami, društvenimi prazniki, obletnicami, morajo izražati družinski duh domačnosti.

3. Srčni izobrazbi naših deklet naj služi tudi estetska vzgoja. Sredstva za to so po domače, a umetniško opremljena društvena soba. Gojitev ročnih del, vezenin, rož in posebno vrt. Proti moderni kulturi, ki ruši stara izročila, mora ženska povdarjati posebno slovensko narodno samobitnost. Največjo vzgojno moč v našem narodu so nekdaj tvorili stalni običaji po izročilu posvečene šege in navade. Ker je žena predvsem poklicana varhinja morale in narodne poštenosti, je njena posebna naloga, da jo zaščiti. Da se nadomesti ženski spol po nižujoča moderna noša, naj se po vseh krajih stare narodne noše in se vpeljejo zlasti še za slovesnejše prilike. Za primerno žensko nošo se priporoča posebna priloga za žensko modo v naših mladinskih listih. Tudi naj se popišejo vse lepe, krščanske navade po naših krajih.

4. Za žensko prosveto se posebno priporočajo: Družinski list »Mladika«, »Vigred«, »Naš dom«, »Zbirke pravičnic«, čitanje ljudskih pisateljev, na primer: Slomška itd.

Versko-obnovitveni odsek.

I.

1. Namen versko-nravnne vzgoje je notranji preporod človeka v otroka božjega, ki ljubi svojega nebeskega očeta in rad voljo božjo izpolnjuje. Taka otroška ljubezen nastane najlažje v ženskem srcu, ki je že po naravi nagnjeno k vdanosti in ljubezni.

2. Samovzgojo ljubezni do Boga naj podpirajo verska sredstva, kakor so molitev in sv. zakramenti, predvsem obiskovanje službe božje, izpoved in sv. obhajilo.

3. Ker pa žena nagiblje k čustvovanju, naj se tembolj varuje kakor zunanj, tako sanjave pobožnosti. Njena pobožnost naj izvira iz trdnega verskega prepričanja in se kaže v dobrih delih krščanske pravičnosti t. j. v izpolnjevanju božje volje.

4. Da bo takšna pobožnost napredovala in vztrajala, naj se sili v javnost, pač pa naj ljubi domačnost in sramežljivost. Priporočajo se ji: Čiščenje Srca Jezusovega in Marijinega ter angelov varuhov, duhovne vaje, čitanje dobrih knjig, zlasti sv. pisma.

5. Zeleti bi bilo, da se poleg Čadeževе knjige »Most v življenje« čimprej izda tudi poljubna knjiga, ki bo žensko mladino navajala k versko-nravnni samovzgoji in k pravi pobožnosti (Filoteja).

II.

1. Vsaka večja obnova človeške družbe se je izvršila po versko prenovljenih ljudeh. Zato je temelj družabne obnove posameznika.

2. Cilj družabne verske obnove je medsebojno ljubezensko občestvo otrok božjih. Kal za to nadnaravno občestvo je krščanska družina, kjer pospešujejo že naravna nagnjenja medsebojno vzajemnost. Ako hočemo prerod družbe, moramo spraviti duh krščanskih družin v župnijo, občino, narod, državo, človeštvo.

3. Ker je žena kot mati žarišče družine, ima posebno ženski spol velike naloge, da obnovi človeštvo.

4. Povdarjamo za družabno obnovo posebno važnost župnije. V župnijskem občestvu morajo župljani doživeti tisto družinsko skupnost, ki jo daje vera v skupno nebesko občestvo. Sredstva za to so: Skupna služba božja, evharistije, liturgija, cerkveno leto, procesije, romanje, verske šege, liturgični molitveniki itd.

III.

1. Krščanske mladinske organizacije naj si prizadevajo vcepiti naši mladini zmisel za karitativno delo s predavanji in drugimi primernimi sredstvi.

2. Dobrodelnost naj tudi dejansko izvršujejo. V vseh mladinskih organizacijah naj se napravijo dobrodelni odseki, ki se naj zopet združijo v eno karitativno korporacijo v dotičnem kraju. Ta prevzame skrb za zapuščene bolnike, zanemarljive otroke, ima skrb za one, ki zapuščajo domači kraj, sodeluje pri vseh dobrodelnih akcijah, posebno pri tistih, s katerimi se podpirajo naše dijaške ustanove, ali posamezni ubogi dijaki.

3. Osnuje naj se osrednji škofijski karitativni odbor, ki bo dajal smernice za karitativno delo in ga nadziral.

4. Ker je delo za misijone predvsem karitativno delo s katerim se lajša dunovna in telesna beda poganskih

narodov, naj se poprimejo naše krščanske mladinske organizacije navdušeno dela za misijone. Skrbijo naj, da se naše ljudstvo oklene od cerkvene oblasti priporočne družbe za razširjanje svetle vere, in se naroči razne misijonske liste.

IV.

1. Smatramo za svojo dolžnost in potrebo, da sodelujemo pri delu za združenje vseh Slovanov v katoliški cerkvi. Zato naj mladinska društva širijo misel za takozvano unijonistično gibanje, ki stremi za združenjem pravoslavnih naših bratov s katoliško cerkvijo.

Z dekliških dnevo v Mariboru so bile odposlane sledeče brzojavke:

Apostolskemu nunciju Hermenegildu Pelegrinetti-jul Beograd.

Nad 7000 slovenskih mladenk, zbranih na mladinskih dnevih v Mariboru, izražajo svetemu očetu Piju XI. čuvstva verne vdanosti in ljubezni. Prosimo, sporočite to Njihovi Svetosti.

Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru.

Bled.

Slovenske mladenke na mladinskih dnevih v Mariboru pozdravljajo udano Njihovo Veličanstvo kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev, kraljico Marijo in prestolonaslednika Petra.

Dr. Korošcu, ministrskemu podpredsedniku.

Beograd.

Velikemu voditelju slovenske mladine pošiljajo iskrene pozdrave slovenske mladenke na mladinskih dnevih v Mariboru.

Opozicija in vlada.

Ko se je zjutraj po sestavi nove vlade Pribečević zbudil, pogledal skozi okno ter videl, da se po ulicah svet kreta po svoji vsakdanji navadi in poslu, je gotovo vzkliznil: Kako to? Jaz nisem več na vladi, svet pa še obstojal — Pašič in Pribečević sta propadla v svoji politiki, naenkrat sta zletela iz vlade, svet pa ni propadel in življenje v državi gre mirno naprej svojo pot pa če je še toliko novih ljudi na vladnih mestih.

Na vladni spremembi in novih ljudeh ni prav nič strašnega in posebnega, posebna in sicer zelo smešna je pa mala Pribečevićeva skupina, ki skuša sedaj Srbe prenesti in razvneti, češ: glejte, država bo vam razpadla, ko mi nismo več na vladi. Za razna strašila so se Pribečevići dobro pripravili ter komaj čakali na priliko, da jih razpostavijo in razvpijejo. Pred sestankom skupščine so začeli plakativati neke Radičeve pozdravne telegrame cesarju Francu Jožefu ob začetku vojne in pri debati o vladni izjavi so na vse kriplje iskali »avstrijanščino« in »protidržavnost« v vrstah strank, ki tvorijo in podpirajo sedanjo vlado. Svet pa ni neumen in je za vse te napore in poskuse tako pogodil pravo sodbo in oceno. Najprej leži na dlani, da izhaja vse to iz užaljenega samoljublja in iz jeze nad izgubo oblasti, potem so pa razni izbruhi in plakati zelo smešni radi tega, ker je svetu dobro znano, da bi se lahko plakativali tudi mnogi Radičevi govori proti Avstriji in njegovi kllici: Doli Habsburgi — radi katerih je Radiča v hrvatskem saboru s povzdignjenimi pestmi napadel Wilder, današnji velepatrijot, dočim ga je nekdanji in sedaj istakto velepatrijotični dr. Edo Lukinič izključil iz seje. Oni, ki vsega tega ne vedo, pa vidijo smešnost Pribečevićevih plakatov na tem, da je v Beogradu vse polno rojenih Srbijancev, ki so v dobi avstrijske okupacije Srbije verno služili tujcu-zmagovalcu, in kočno na tem, da so bili med vojno ovaduhi in zatiralci Srbov in Hrvatov tudi mnogi Srbi, ki so danes najbolj vneta radikali in Velikosrbi.

Proti novi vladi se je mobilizirala tudi domišljija, ki zna biti ravno v Beogradu zelo bujna. Ko so svet preobdali z glasovi o Radičevi paralizi in smrti, so začeli napovedovati njegovo vrnitev z velikimi protidržavnimi manifestacijami, potem velikanske zahteve Radičevcev v državni upravi in ko je bil svet vsega tega že sit, so ga pa začeli pripravljati na strašen »narodni vihar«, ki ga hočejo uprizoriti Pribečevići z razbijanjem klopi in glav.

Iz vseh priprav in groženj »narodne burje« pa ni bilo nič.

Opozicijski tisk je pričel z mikroskopskim raziskovanjem vladne deklaracije. Pričela je velika akcija: iskanje dlake v jajcu. In vendar: kako velika je razlika med izjavo novega režima in tistimi limonadnimi, vskozi nejasnimi deklaracijami bivših režimov!

Vlada je jasno, brez obrabljenih fraz o narodnem edinstvu, naglasila potrebo praktičnega sporazuma med Srbi, Hrvatini in Slovenci, ki se pa mora izvršiti »odkritorsčno, lojalno, brez rezerve in brez zahrbtnih misli z vso bratsko ljubeznijo, ki nas navzlic vsemu veže.« — Takih besed še po osvobojenju nismo slišali, in če sta jih kadarkoli v danih momentih uporabila Pašič ali Pribečević, je bila to navadna blasfemija. Pašič je povedal v Bjelinji prav razločno, kako si on predstavlja praktično izvedbo »narodnega« in »državnega« edinstva.

V debato so z vso strastjo posegli Pribečevići ljudje, Wilder, dr. Grisogono, Vukosavljevič in drugi, svoji pajdajši je pa pridno sekundiral Pribečević, ki ga je veselo gledati. Ves čas nervozen grize ustnice, sedi ves nemiren in vedno dela neslane medklace, ki razodevajo, kako težke dni preživlja, da ne more več izvrševati

krvniškega poklica v vladi. Obema se je smehljala cela zbornica, neizvzemši večine radikalov.

Obnašanje radikalov je vredno vse pozornosti. — Radikali so precej prožnejši in pametnejši od svojih bivših vladnih zaveznikov. Pred otvoritvijo skupščine so sami tiho za sebe obdržali svoje seje in Pribečevići so zastoj moledovali za objasnila in navodila. Zaveznikstva je konec, pota gredo narazen. Pribečevići plakatiranje je naletelo na mrzlo apatijo radikalov, ki so k večjemu razvneli kakega Radičevca, ki se ni navajen na take metode, radikali so pa ostali hladni in vsi njihovi pogledi so dejali Pribečevcem: Delajte, kakor veste in znate!

Radikali še vedno rešujejo edinstvo svoje stranke in Pašiču pripravljajo časten umik, ker se zavedajo, da bo treba iti z Ljubo Jovanovičem. Temu se seveda prav nič ne mudi. Njegov račun je: Naj Davidovičeva vlada je dobre pritise v pogledu reda in zakonitosti, naj prime tudi korupcijo in korupcioniste v naši stranki, da meni ne bo treba, ali pa, da bo vsaj lažje delo. Ko bodo pri nas ostali samo oni boljši, bo še dovolj prilike, da se razgovorimo. Večina radikalov dobro vidi, da se utrjuje novi režim zakonitosti in poštenja ter s tem režimom ali z novo dobo naše države, katero on pomeni, tudi računa. V ta račun seveda ne spada ne opozicija, kakoršno vodi Pribečević, — in ne dobro znana družba, ki se zbira okrog Pašiča. Pribečevićev način opozicije so radikali takoj na kratko odklonili in sedaj jih skrbi to, kako bi se rešili za bodočnost neprimerne družbe brez velike škode za stranko.

Politične beležke.

Najboljša ocena nasprotnikov vlade. Notranji minister, radikal Petrovič je dejal Pribečevcem in korupcionistom iz radikalne stranke: Izguba oblasti vam je omračila um, pa ne veste več, kaj delate in govorite! — Na vpitje Pribečevcev: Hrvatska ne dobi niti makovega zrna! — Ne priznamo ne Hrvatske, ne Srbije! — je odgovoril eden Hrvat: Izdali ste eno in drugo! — drugi pa pravi: Skoda besed za to družbo! Brez oblasti se bo itak sama izgrizla in uničila — nestalo vlasti, nestalo masti, — naj se izjejo kot škorpioni. — Iz vrst Pribečevićev in Pašičev opozicije se je toliko vpilo o slučaju »Balkanovega« urednika Saviča, ki je moral iti, da obsedi že davno prisojeno kazen, na to vpitje se je pa odgovarjalo iz vrst vladnih strank: Seveda, za Saviča ste vsi, nihče se pa ni zganil od vas, ko je bila v zaporu ubita nedolžna Ljubica Ljubičić in trpinčenih sto in sto nedolžnih ljudi!

Dosedanja »socialna politika«. Sedanji minister dr. Behmen razkriva javnosti, kaj vse je našel kot zapuščeno svojih prednikov. Na tisoče nujnih aktov je nerešenih, še vpisani niso, — in tudi drugače je vse polno dokazov, da je prejšnje ministrstvo in cela vlada popolnoma spregledala vsa silno važna in pereča vprašanja. Zelo značilno za »socialno politiko« prejšnjega režima je na primer to, da je tipografska strokovna organizacija v dveh letih za svoje brezposelne člane več izdala kot pa vlada za brezposelne delavce v celi državi.

Revizija uradniškega zakona. Pravosodni minister je poslal koncem prošlega tedna vsem uradniškim organizacijam in uradom razpis, da mu naj čimprej predložijo vse svoje pripombe, kako bi bilo treba izpremeniti uradniški zakon. Ta razpis je v zvezi z vladno namero, da se bo revidiral nazadnjaški zakon, kakor ga je prinesla Pašičeva vlada. Ministrski svet je odločil, da se uredba o razvrstitvi državnih uslužbencev v najkrajšem času temeljito izpremeni, in sicer še preden bo prišla v pretes v zakonodajnem odboru. Ta vladin sklep bo gotovo razveselil vse, ki se čutijo kakorkoli prizadete pri razvrstitvi. Ko bo uredba izpremenjena, pride v zakonodajni odbor, da jo še enkrat pretesre. — Tam bo posebna komisija predelala uradniški zakon, tako, da bo v septembru, odnosno v oktobru zaključeno vse delo o uradniškem vprašanju. Upamo, da bodo pri tej reviziji odpadle vse krivice dosedanjega zakona in uredb!

Kaj so pogruntali Pašič—Pribečevići zornalisti. Pašič—Pribečevićeva časopisja se je že toliko pomirila, da ne vika več o komaj 14 dnevnem obstoju nove vlade, ampak se je že udalo v njen obstoj, a sedaj razglablja: kedo je pravzaprav porazil Pašiča? Med drugimi je eden glavnih krvnikov Pašičeve politične vsemogočnosti tudi Rim. Zanimivo je, kako je Pašič—Pribečevićeva časopisja združila Rim s padcem Pašiča. — Znani srbijanski novinar Cicvarič je odkril vez med Rimom in Pašičevim porazom na ta-le način: Rumunska kraljica je poslala v zadnji krizi kralju brzojavko, v kateri je nasvetovala, naj da vlado bloku. Rumunska kraljica je katoličanka in radi tega so jej katoličani v naši državi veliko bolj pri srcu nego pa pravoslavni. — Dr. Korošec je gotovo skušal preko Rima vplivati na rumunsko kraljico, ta je pritisnila na svojega zeta,

ki je sicer ni poslušal, a vendar je dal vlado bloku. Zaključek tega Cicvaričevega sklepanja je ta: Vatikan je lahko zadovoljen, on je porazil Pašiča, v katerem je perzonificirano pravoslavlje in v naši državi je zavlada dr. Korošec, v kojem je posebljeno katoličanstvo. Taki logični zaključki, kakor zgoraj omenjeni, bi bil poleg Cicvaričevega organa še edino mogoče v »Narodu«, ki tudi kliče vsikdar na odgovor Rim, ako dobijo naprednjaki kako prav mastno — a zaslužno klotuto.

Pogajanja v Solunu. Med našim in grškimi predstavniki je došlo do pogajanj glede skupne akcije proti komitski nadlogi, ki ogrožajo našo, še hujše pa grško mejo. Pogajanja se vrše v Solunu.

Po svetu.

Bolgarija bo zahtevala izročitev ministrov. Iz Sofije poročajo, da namerava bolgarska vlada od naše vlade zahtevati ekstradicijo pobeglih Stambolijskijevih ministrov Stojanova in Atanasova. Zahtevala bo izročitev na osnovi konvencije, sklenjene v decembru preteklega leta, po kateri se obe državi obvezujeta, izročevati običajne zločince. Na podlagi te pogodbe bi morala Jugoslavija izročiti oba ministra, ker ju proglašuje bolgarska vlada za običajna zločince. Stojanov je bil obtožen radi ubojstva in razsipanja državne imovine, Atanasov pa je bil radi pobune v Tarnovu obsojen na 5 let ječe. Bolgarska vlada je mnenja, da bo Jugoslavija njeni zahtevi ugodila.

Albansko posojilo v Italiji. Albanska vlada se pogaja z italijansko bančno grupo glede posojila v znesku 25 milijonov zlatih lir. Posojilo rabi vlada baje za regulacijo rek in popravo cest. Italijanska vlada podpira ta pogajanja, ker bi z novim posojilom njen vpliv v Albaniji zopet porastel.

Angleško-ruska pogodba je končno sklenjena po vseh zaprekah. Predstavnik sedanje Rusije priznavajo načelu dolgove, ki so jih napravili v Angliji caristi, za to se pa Anglija obvezuje, izposlovati Rusiji posojilo. — Francoski gospodarski krogi so bili že poprej mnenja, da ne bo dobro za Francijo, če se ona kot zadnja pogaja z Rusijo; sedaj, ko je sklenjena ta pogodba, so se pa dvignile še posebne obtožbe proti prejšnjemu francoskemu režimu.

Ameriško delavstvo in volitve predsednika. Eksekutivni odbor ameriških organiziranih delavcev je sklenil podpirati pri volitvah novega državnega predsednika senatorja La Follettea; ta sklep je došel ne pričakovano in je povzročil pri demokratih veliko razburjenost ker so pričakovali, da jih bo delavstvo kot pri zadnjih volitvah podpiralo. S tem sklepom je izvolitev Dawisa, kandidata demokratske stranke, skoro gotovo preprečena in kot najresnejši kandidat za predsedniško mesto postaja sedanji prezident, republikanec Coolidge. Delavstvo podpira izvolitev La Follettea radi njegove priljubljenosti in programa, ki se še najbolj strinja z delavskimi težnjami. Vendar se je izjavil vodja delavcev Samuel Gompers, da se delavska organizacija ne sme naslanjati na nobeno politično grupo, ampak naj ostane neodvisna, kot dosedaj, ker se interesi delavcev ne krijejo s cilji niti socialistične, niti kake druge stranke.

Domače vesti.

Izidi občinskih volitev. Studenci pri Mariboru: število oddanih glasov 710: socialisti 486 glasov, 17 odbornikov; združene slovenske stranke 164 glasov, 5 odbornikov: SLS 3, NSS 2, JDS 1; neodvisna delavska stranka 60 glasov, 2 odbornika. — Pobrežje pri Mariboru: Kmečko-obrtno-delavska stranka 39 glasov in 5 odbornikov, narodna 55 glasov in 3 odbornike, socialistična stranka 298 glasov in 17 odbornikov. — Kamnica pri Mariboru: SLS 70 glasov in 7 odbornikov, socialisti 22 glasov in 2 odbornika, JDS 7 glasov in nobenega odbornika. — St. Lenart v Slov. gor.: SLS 6 odbornikov, slov. napredna stranka 3 odbornike, Setarova: SLS 6 odbornikov, SKS 1 odbornika. Črmlenšak: samo lista SLS 9 odbornikov. Selce: samo lista SLS 9 odbornikov. Čočova: samo lista SLS 7 odbornikov. Zgornja Voličina: SLS 9 odbornikov, Spodnja Voličina: samo lista SLS 7 odbornikov. Rogoznica: samo lista SLS 7 odbornikov. Bukovec: sporazumna lista SLS 5, druge stranke 2 odbornika. Gabeznik: samo lista SLS 7 odbornikov. Čonja Poljskava: sporazumna lista SLS 3 odbornika. Ogļjensčak: sporazumna lista SLS 4 odbornike. Ribnica na Pohorju: SLS 5, SKS 5, SDS 5, JDS 1, SRS 1 odbornika. Slov. Bistrica: SLS 7, JDS 5, in nemškutarska stranka 5 odbornikov. Pobrežje pri Ptuj: SLS 3, KZ 1, kmečko-delavska 1 odbornika. — Račica ob Savinji: SLS vseh 25 odbornikov. Dovško pri Rajhenburgu samo SLS. Mihašovci: SLS 6, JDS 3, Skale samo SLS 17 odbornikov. Vurberg: SLS 8, gospodarska (tudi SLS) 9 odbornikov. Velenje: SLS 16, združene narodne 3, socija-

Schicht

Pravo

Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“

je nepresežno v pralnem uspehu in izdatnosti.

Pranje s Schicht-ovim milom je zabava!

listi 6 odbornikov. Mozi je okolica: SLS 7, SKZ 7, na predne stranke 3 odbornike. Sv. Peter pri Mariboru: Od 274 oddanih glasov je dobila SLS 179 in 11 odbornikov, samostojni 95 glasov in 6 odbornikov.

Pobeg orjuncve. Zadnjo našo vest, da so orjunci poglavarji iz Ljubljane pobegnili pred vzpostavitvijo reda in zakonitosti v fašistovski Italiji, potrjujejo sedaj orjunci sami. Ko je o pobegu najprej »Slovenec« poročal, so orjunci v »Jutru« sami potrdili, da glavnih in imenovanih orjuncve res ni več v Ljubljani. Potem so orjunci sami poslali »Slovencu« pismo, kako dobro se počutijo v »svobodnem kraljestvu« pod zaščito Mussolinija in obenem, ko je »Slovenec« to pismo objavil, je prineslo tudi »Jutro« pismo orjunskega poglavarja Kranjca na državnega pravdnika v Ljubljani, s katerim orjuncve naznanja, da se je s svojimi tovariši spravil na varno pred preiskavo in zaporom. Pravi, da bi se vrnil, če bi se preiskava vodila brez kršenja svobode. — Seveda, če bi mogli med preiskavo podkupiti in terorizirati priče za sebe. — To je novo orjunsko izzivanje in zločinstvo. Kam so orjunci šli »na varno«, je jasno: v fašistovski Italiji, od tam so prišli, tam so se izučili in kdo ve, kakšne posebne zveze se imajo z italijansko in ostalo fašistovsko reakcijo.

Eno poglavje iz umazane knjige o žerjavščini. Pred dobrim letom je prišel »Slov. Narod« iz rok starinov pod mladinsko — dr. Žerjavovo streho in to z živim in mrtvim inventarjem. Vsakdo se je tedaj čudil in se čudi marsikdo še danes, kako se je posrečila dr. Žerjavu ta mahinacija, da je prekanil starine in jim iztrgal dr. Tavčerjevo svetinjo »Slov. Narod«. Kakor pri Žerjavovih špekulacijah, zrcali se tudi v tej z usodo »Naroda« dr. Žerjavova židovska goljufivost in zahrbtnost. Ko se je pred dobrim letom blizal občni zbor »Narodne tiskarne«, kjer izhaja »Narod«, in ko je dr. Žerjav zahrepenel po tej tiskarni in listu, se je poslužil znane mladinske osebnosti in svojega Mecena industrialca ter milijonarja Arkota. Ta mladi Arko, ki je kot milijonar bil do tedaj prijatelj starinov, je stopil pred občnim zborom Narodne tiskarne k dr. Trillerju in mu rekel: — »Dragi Karl, jutri ima moja žena god in jaz ne vem, kaj bi jej podaril družega, s čimer bi imela večje veselje nego so ravno akcije Narodne tiskarne.« Prodaj mi jih nekaj.« Dr. Triller ni niti najmanj dvomil o iskrenosti prošnje g. Arkota in mu izročil precejšnje število delnic s svojim podpisom, ne meneč se takrat pri prodaji za njihovo vrednost. Ko je imel Arko enkrat dr. Trillerjev podpis, je romal od enega delničarja do drugega, kazal povsod dr. Trillerjevo beležko o odstopi akcij in pretil: sedaj že lahko prodam, sicer boš ob delnice, ali vsaj zgubil boš. Marsikateri delničar je verjel in prodal. Veliko delnic je imel eden najboljših prijateljev rajnega dr. Tavčarja, upokojeni nadučitelj Slane v Ljubli. K njemu so poslali mladini Tavčerjevo soprogo in tej je izročil Slane brez vsega dr. Tavčerjeve svetinje — delnice, a se mu niti sanjalo ni, da je z izročitvijo prodal tudi »Narod« dr. Žerjavu. Prišel je občni zbor in tu je gledal starin dr. Triller, kako ga je po Žerjavu prekanil Arko in kako je ravno njegov podpis največ pripomogel, da je zvandrala večina starinskih delnic v mladinsko dr. Žerjavovo malho, a pomagati si ni mogel. Na tako goljufiv način je izvlekel dr. Žerjav starinom »Narod« in ga priklenil k svojemu koritu. To je resnična povest o žalostni usodi predaje starine »Naroda« v mladinske roke. Na pošten in odkrit način si doslej dr. Žerjav ni pridobil nič in torej tudi »Naroda« ne. Ako pa Žerjavovi politiki na goljufiv način kupljeni »Narod« s svojo zmedeno brezglavo pisavo ni več oškodoval nego koristil, pa lahko uvidi vsakdo, ki z zdravimi očmi gleda mladinskega političnega Agromerkurja. — Ugrabitelj »Naroda« je bil za Žerjava zopet en cekin.

Važno za železničarje. Železniški minister je uknil na posredovanje g. poslanca Zebota odlok glede voznje železničarjev. Gospod minister je odredil, da se odslej naprej lahko vsak železničar zopet vozi brez dovoljenja svojega predstojnika, javiti mora samo, kje se nahaja, da se v slučaju potrebe lahko najde.

Anketa glede Sušaka. Prejšnja vlada je Sušak popolnoma zanemarila. Ves promet je šel na Reko kot bi Sušaka in njegovega pristanišča niti ne bilo. Sedanji železniški minister je za 18. t. m. razpisal anketo radi oddaje pristaniškega prostora v zakup. Minister Sušnik je povabil vse trgovske in obrtne kroge in se bo posvetovalja udeležila tudi obrtna in trgovska zbornica, kakor tudi dva odposlanca železniškega ministra.

Orlovski dan Savinjskega orlovskega okrožja. Od šmartna ob Paki poročajo: Orlovski dan za Savinjsko okrožje je v nedeljo, dne 3. avgusta sijajno potekel kljub amerikavemu obnebu. Gostje so se neprijazno nebo razlagali z domnevo, da bi bilo tisti dan gotovo veselo sonce sijalo, pa je bilo v nesrečo ravno ta dan toliko sokolskih prireditev. A če nisi solnca na nebu gledal, gledal in zrl si ga raz obraze navdušene orlovske mladine ter veselo iznenadenih gostov. Dobri Bog je dal ravno med sv. mašo na prostem in med telovadbo popolne vedro vreme. Vsa čast in priznanje pripravljalnemu odboru, ki je zbral krasen prostor tik železnice na grajskem travniku, za slavo loke in mlaje, za pripraven sprejem Orlov in gostov, srčna znanja odsekoma v St. Jurju ob Taboru in žalskem, da sta prinesla seboj svoja prekrasna prapora, ter ognjevitima govornikoma gg. Grilu in dr. Hodžarju. Prav posebno priznanje vrlim Pačankam, ko so opremile šotore z vsemi telesnimi dobrotami, z venci in cvetjem, njim na čelu požrtvovalna gospa Koroščeva. — O telovadbi sami bo gotovo poročal strokovnjak v orlovskem glasilu, tukaj omenimo le toliko, da je bila telovadba nad vse pričakovanje izborna. Tukaj so videli gostje in starši Orlov, kaj vse zamore vaja in disciplina. Poseben ponos tega okrožja je krasen naraščaj, močen po številu in navdušen za

orlovsko idejo. Prednjačijo vrli šošlanjčani, ki so zopet pokazali prelepi sad svojega neumornega delovanja. — Pri prostih vajah Orličev 120 po številu — je vzbujal cele salve smeha orliček-palček, par pednjev dolg, pa silno rešen in dostojanstven v orl. kroju. Bog ga živi! Dvanaest telovadcev je na drugo in bradiji izvajalo tehnično dovršene, prav težke vaje. Med pevskimi zbori je vzbujal pozornost močni moški zbor iz St. Jurja ob Taboru. K popolnemu uspehu cele prireditve je veliko pripomogla rudarska godba iz Velenja, — je neumorno in izborno igrala ter se posebno pri prostih vajah izkazala. Kolika navdušenost je na ta dan vladala, je samo to nek majhen dokaz, da je prišel na prireditev naraščaj iz daljine Solčave odpeljati so se na težkem vozu ob 2. uri popoldni z doma, pa prišli semkaj ob 11. uri dopoldne. Ali niso občudovanja vredni? Vsa čast celi prireditvi, vsem udeležnikom in posebnikom. Bog Vas živi!

Strašna vremenska nesreča na Kranjskem. V noči od petka na soboto v preteklem tednu je zadel pokrajino med Polhovim Gradcem in Škofjo Loko velikanska vremenska neizgoda. Cel dan je kazalo se lepo vreme, zvečer pa se je nenadoma nebo pooblačilo in začel je padati s prva miren dež, kmalu pa se je vtila silna ploha. Začelo je grmeti in treskati kakor na sodni dan. Ljudje, ki so se zvečer pravkar vrnili iz poljskega dela, ter počivali pred hišami, so prestrašeni zbežali pod streho. Grmenje pa je bilo vedno hujše in šum vode je naznanjal grožčo nevarnost. Okrog 9. ure zvečer je postal naliv najhujši. Stenilo se je popolnoma, lilo je kot iz škafe in vodovje naraščalo od minute do minute. Vihar je lomil drevesa, rušil kozolce, odnašal strehe raz hiš ter podiral cele gozdove. Prestrašeni ljudje so bili popolnoma zmešani, niso vedeli, kaj naj store. Iz hiš si nihče ni upal, v hišah samih pa tudi ni bilo obstanka, ker je voda prodirala bodisi skozi raztrgano streho, ali pa skozi vrata. Živina v hlevih je tulila, ljudje stekali in molili, vodovje pa je med tem začelo s svojim uničujočim delovanjem. Voda je začela vdirati v hiše in hleve, trgala in rušila je ceste in valila s seboj cele plasti plodne zemlje. Ruvala je drevje s koreninami vred, razburkana je treskala ob zidovje ter ga podirala, kakor bi bilo iz mehkega testa. Jezovi po rečicah in potokih so bili v par trenutkih porušeni in voda se je naraščajoč vedno višje in višje razlila po celi dolini. — Proti jutru je deževje prenehalo in pogled, ki se je odpiral ubogim ljudem po prej bogati dolini, je bil naravnost uničujoč. Vsa polja so bila polna blata in peska, drevje poruvano, korita potokov zasuta in voda teče po novo izkopanih strugah, cest pa sploh ni več videti. — Voda je na mnogih krajih odnesla zemljo na odelnol enega metra in ostavila golo skalovje. Škoda je naravnost ogromna ter se sploh ne da preceniti. Utonilo je mnogo živine in kar je najbolj žalostno, voda je zahtevala mnogo človeških žrtve. Utonilo je nad 8 oseb. Na mesto nesreče so oblasti takoj odposlale pomožne oddelke, ki so začeli z rešilno akcijo. Dolino Sore, kjer je povodenj najhujše divjala, je obiskal tudi kralj, ki se sedaj mudi na Bledu. Pomagati pa nesrečnim prebivalcem ne bo tako lahko, ker si je rešilo vecinoma golo življenje, dočim so mu uničene hiše, hlevi, posestva in vse imetje.

Angleški admiral na Bledu. Admiral sir Arman Brok, komandant angleške eskadre, ki je posetila naše mesta v Dalmaciji, je bil povabljen od kralja na Bled. Admiral se je pripeljal na naši torpedovki v Sušak, kjer ga je čakal avto, s katerim se je odpeljal na Bled. Tu ostane nekaj dni kot gost našega vladarja.

Nove afere. Po nastopu nove vlade se odkrivajo čimdalje večji greh starega režima. Zemljoradniške »Novosti« vsak dan javljajo odkritja kakih novih afer. V vojnem ministrstvu je odkrita afera z dobavo orožja. Ministrstvo je naročilo in kupilo povsem zastarelo orožje in municijo, ki je sploh neuporabna. Vse to se nam je dobavilo iz inozemstva za drag denar, vrednosti pa nima sedaj nikake.

Amnestija komitskih jetnikov. V južno-srbske kaznilnice sta odpotovala načelnik javne varnosti Žika Lazič in načelnik ministrstva pravde Pavlovič. Pregledati nameravata spiske kaznjencev, ki so zaprti radi pomaganja in skrivanja komitov, sedaj pa so predloženi za amnestijo. Take zločince imenuje domače prebivalstvo jatake, ter jih je polno po vseh kaznilnicah v državi; večina teh jatakov bo pomiloščena. Samo iz južno-srbskih kaznilnic je predloženih okrog 1400 jatakov za pomilostitev.

Nevarnosti zagreškega Maksimira. Nedavno so poročali zagrebški listi o tragičnem dogodku, ki je zadel neki ljubavni parček v krasnem zagreškem parku Maksimiru. Mladi fantje v starosti od 18 do 20 let so napadli spremljevalca deklice ter ga prepodili, nato pa so deklo odvedli v gozd ter jo posilili. Tokrat se je posrečilo mlade zlikovce kmalu izslediti ter sede sedaj v zaporu. Toda njihov čin je našel zopet posnemovalce. Pred par dnevi je šel neki ugledni Zagrebčan — visok sodni uradnik v spremstvu svoje prijateljice na sprehod v Maksimir. Nenadoma se pojavi pred obema par sumljivih moških tipov, ki takoj navalijo na spremljevalca deklice, ter ga prematijo s palicami. Predno se je sploh zavedel, so lopovi z deklko že izginili. Dasi je bila takoj alarmirana policija ter je cel park obkolila, jih niso mogli najti. Deklica je prišla domov še le pozno zvečer ter do sedaj še ni ničesar povedala o napadu.

Opozarjamo vso bližnjo in daljno okolico, da bodem letos v obilni meri nakupoval, ter najdražje plačeval lepe, obrane, vse vrste jabolka in dam, kdor jim proda že danes, na račun v denarju, ali blagu ali specerijo. Tudi se nam obetajo letos jesenske gobe v obilni meri, naprošam cenj. nabirake gob da jih skrbno pobirajo in suše na zraku. Režejo se naj kolikor najbolj

veliki komadi in tenko. Ker bodem letos pošiljal gobe v inozemstvo, kakor v Italijo, Ameriko, bodem plačeval lepe suhe gobe najdražje. Ponudijo naj se mi zanimanci, kateri hočejo zame v raznih krajih nakupovati proti primerni proviziji. Vljudno prosim, da se mi iz vseh krajev ponudijo lepe bele suhe gobe, ter bodem prišel osebno po nje in takoj plačal. V vsakem kraju naj eden zame kupuje. Se najtopleje priporočam z vsem spoštovanjem Ivan Sever, trgovina z mešanim blagom, Melenje. Zgoraj imenovana trgovina »Sever« se najtopleje priporoča. Ozirajte se na njen oglas.

Vesela vest za revmatične. Po svetovni vojni trpi tisoče in tisoče ljudi vsled težkega revmatizma, ter si išče zdravlila po raznih kopalščih. Znano pa je, da je mladi ruski zdravnik in bakteriolog dr. Rahlejev iznašel lek — Radio-Balsamica — izvanredno sredstvo proti vsem vrstam revmatizma. Lek dr. Rahlejeva je osnovan na principu proteinove terapije, toda prepran je za zunanjo uporabo. Po uporabi Radio-Balsamica revmatične bolečine hitro prenehajo in nastopa popolno ozdravljenje. Radio-Balsamica ima to prednost, da absolutno ne škoduje srcu, ne ostavlja nikakih sledov niti na koži niti na organizmu in po njegovi uporabi se popravi ves organizem, o čemer dokazujejo priznanja profesorjev in zdravnikov, posebno pa ozdravljenih bolnikov. Bolniki, ki so se leta in leta zdravili z raznimi zdravili in se vlačili po kopalščih, so ozdraveli po uporabi dveh ali treh steklenic tega čudotvornega zdravila. Zdravilo se izdeluje in dobiva v laboratoriju dr. Rahlejeva, Beograd, Kosovska ulica 43.

Kdor se čuti oslabelega, se pokrepča, ako zavžije eno porcijo »Juhane«-ove juhe.

Iz Maribora.

Duhovne vaje za učiteljice v zavodu šolske sester v Mariboru so pričele v ponedeljek, dne 18. avgusta 1924 ob 7. uri zjutraj; sklep bo v četrtek, dne 21. avgusta zjutraj. Prijave naj se pošljejo čimpreje vodstvu zavoda šolskih sester v Mariboru.

Romarski shod pri frančiškanih v Mariboru za praznik dne 15. t. m. se začne v četrtek s pridigo in litanijami. Na praznik služba božja po navadi.

Strokovni sestanek krščansko-socialnih železničarjev v Mariboru se vrši v sredo, dne 13. t. m. ob 7. uri zvečer v dvorani Zadržne gospodarske banke, Aleksandrova cesta 6.

Ceno meso. Mestni magistrat razglasa: Dne 11. in 12. t. m. od 8. ure naprej se bo na prosti stojnici na sejnišču pri mestni klavnici prodajalo meso dveh krav okoli 300 kg po 10 din. 1 kg. Prodaja samo na konsumente po 1—2 kg.

Obrtno-nadaljevalna šola v Mariboru ponovno opozarja, naj pošljejo delodajalci in delodajalke svoje vajence in vajenke k vpisovanju, ki se vrši še tek. mesec v pisarni mestnega šolskega sveta na Slomškovem trgu. Kljub večkratni objavi po listih se do danes ni javila niti petina vajencev in vajenk. Ker je pri velikem številu učencev in učenk mnogo dela z ureditvijo za novo šolsko leto, je nujna potreba, da se javijo šolobvezanci takoj za vpisovanje, da dobi vodstvo pregled in more izvršiti razvrstitev po razredih.

Tvrda Ant. Rud. Legat. Prva specijalna trgovina s pisalnimi stroji in pisarniški potrebščinami, Maribor, Slovenska ulica 7, se udeležila tudi letos Industrijsko-obrtno razstave v Mariboru (15. do 28. avgusta) in bo imela tokrat posebno lepo, veliko in bogato stojnico (drugi oddelek stojnice 21 v šolskem poslopiju v I. nadstropju). Vsi zainteresirani za pisalne stroje, t. n. odjemalci in prijatelji pisarniške stroke se posebno opozarjajo na to stojnico. — Tvrda Ant. Rud. Legat poseduje tudi strokovno šolo za strojepisje in stenografijo in začnejo novi tečaji dne 1. oktobra t. l.

Mestno kopalšče ostane v petek, dne 15. avgusta radi praznika zaprta. Vsled tega bo parna kopelj v tekočem tednu le v sredo za ženske.

Dušica.

Roman v treh delih. Angleški spisala B. Orczy. Prevedel Paulus.

38

»In če dobro opravi svojo nalogo, mislim da ji lahko obljubimo prav vabljivo nagrado za njen trud. — Zenske so zelo ničemurne in čistilne, je pridejal in občudovaje ogledoval svoje nohte, bele, svetle in gladke kakor porcelan.« Na primer —! V Molièrovem gledališču bo treba zasesti mesto prve igralka — ali pa —, Robespierre je postajal živahen — »Prav sinoči smo se klubu menili, da je treba ljudstvu dati nekaj novega. Dali smo jim novo ustavo, nove postave, celo nov koledar, ki se začneja z letom ena slavne velike revolucije. Treba je le še, da damo ljudstvu tudi — novo vero. Nova vera pa potrebuje tudi novega boga —

In prav moja misel je bila, da jim damo boginjo, boginjo razuma. In ko jo upostavimo, ko jo predstavimo ljudstvu, takrat priredimo slavlje, veliko, sijajno slavlje, narodni praznik, in novo »boginjo modrosti« bomo slovesno ustoličili —.

Robespierre si je oddahnil. Ni rad veliko govoril in izgubljal praznih besed. Pa ogrel se je topot.

Mirneje je nadaljeval:

»Za to posebljeno boginjo modrosti pa potrebu-

jemo žensko. Velika čast bi doletela ženska, ki jo izberemo za to vlogo. In ženske so ničemurne —

Kaj pravite, Chauvelin? Če res potrebujete žensko, da dosežete svoje namene, kaj mislite, da bi taka podoba ne podžgala častihlepja, ničemurnosti —? Popravite to misel!

»Hvala vam, državljani!« je pravil Chauvelin mirno. »Vedno sem upal, da se me bo revolucionarna vlada spet spomnila. Priznam, izpodletelo mi je lani — Anglež je iznajdljiv, prekanjen. In bogat je. Ne verjamem, da bi se mu bilo posrečilo, če ne bil imel denarja, zlata —. Korupcija in podkupljivost je v polnem cvetu pri nas, v Parizu prav tako kakor na mejah, posebno še na onih, ki leže proti Angliji —. Ušel mi je skozi prste prav v trenutku ko sem mislil, da ga že čisto trdno držim. — Priznam vse to, pravim. Pa tule sem da popravim, kar sem zagrešil in —. Toda mislim da je dovolj besedi. Pripravljen sem —.

Poiskal si je površnik in klobuk ter si hladnokrvno popravljal ovratnik.

Pa Robespierre ga je zadržal.

Nenasitni krutež je imel posebno veselje, če se je mogel naslajati na mukah svojega bližnjega. In ni še še dovolj naučil, ni še dovolj mučil Chauvelina.

Chauvelin je ob svojem času užival mnogo zaupanja proti voditeljih revolucije. Saj je celo sam bil član »deseterice«, ki je z Robespierrom na čelu hotela v »deseterice«, ki je z Robespierrom na čelu hotela vladati Francijo s krvavimi postavami in brezprimerno krutostjo. Njegove zasluge za revolucionarno vladso bile zares velike. Posebno veliko je storil kot izredni poslanik in zaupnik zunanjega ministrstva.

Pa Robespierre se ga je naveličal. In povrh se mu je Chauvelin zdel tudi nevaren.

Chauvelin je bil nadarjen, brihten, prebrisan. In imel je razum tega tudi lastnost, ki je je sebičnemu »nacionalistu« Robespieru občutno manjkalo. Chauvelin je bil požrtvovalen, odkrito nesebičen v svojem delu za domovino.

Da se mu ni posrečilo, spraviti nagajivega Angleža »Dušico« pred sodni dvor in pod guillotino, to je bil začetek njegovega padca. Niso ga sicer nadlegovali z očitanjem, pa postavili so ga v kot, niso se več brigali zanj. Izginil bi bil v popolno pozabljenost.

Tisti večer mu je bila usoda še enkrat mila.

(Dalje prihodnjič).

Sprejmemo se dijakinje ali dijaki na stanovanje in hrano. Električna luč. Zaveršnik, Gospojna ulica 2. 458

Sprejmeta se: trgovski pomočnik za trgovino z mešanim blagom in kočijaž, ki opravlja tudi postranska dela. Nastop takoj. Naslov v upravnistvu. 461 2-1

Sprejmemo takoj kot strojevodjo (mašinista) poštenega, ne-oženega moža (tudi invalida), ki ima izpit za kurjača, se razume na električne motorje in je toliko več ključavničarstva, da lahko opravlja najvažnejša popravila v hiši Šolske sestre v Mariboru.

Gotove moške obleke, perilo za moške in ženske, moške hlače in delavske obleke kakor tudi vse drugo manufakturno blago od najcenejše do najfinije vrste, nadalje gotove obleke za birmance kupite v trgovini F. Starčič, Maribor Vetrinjska ulica št. 15. 319

Premog iz svojega premogokopa pri Veliki Nedelji prodaja Slovenska premogokopna družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1-1. 107

IZJAVA.

Raznašalca neresničnih vesti o operaciji, ki jo je na meni izvršil g. dr. Majcen, imenujem obrekovalca in podlega lažnjivca.

Doličnega gospoda, katerega ime mi je dobro znano, nočem objaviti, ker nisem škodoželjna.

Izjavljam, da sem z operacijo zelo zadovoljna, popolnoma zdrava in da o kaki ohromelosti in gnojenju noge po tej trebušni operaciji ni govora.

Maribor, dne 9. avgusta 1924.

Ivana Velna, posestnica.

CUNJE

krojaške, suknjene in platnene odpadke, staro železje, kovano in vilito, glaževino, kakor odpadke vsake vrste kupujem po najvišjih cenah

A. Arbelter,

Maribor, Dravska ulica 15.

Zamenjam tudi staro železje, katero je za uporabo, s kovinskimi odpadki in vilitino.

Z MALIM STROSKOM

VAM NAPRAVI

JUHAN

NAJBOLJŠO HRANO!

Otvoritveno naznanilo!

P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da otvorim dne 14. avgusta 1924

trgovino z moškimi in ženskimi klobuki

ter sprejemam v popravilo in oblikovanje vse v to stroko spadajoče predmete izključno samo na Aleksandrovi cesti 32. V zalogi imam vedno najmodernejše klobučarsko blago. Popravila se izvršujejo hitro, solidno in ceno. — Za obilen obisk se priporoča

Ivan Kvas
klobučar

MAGGI-jeva zabela dopolnjena za 25 do 50 odstotkov ceneje!

Ne zavržite torej Vaše izpraznjene MAGGI-jeve steklenice, temveč pustite si jo od Vašega trgovca po znižani ceni zopet napolniti. — Za to so pripravne samo MAGGI-jeve steklenice št. 0, 1, 2 in 3.

Pazite na to, da se Vaša seboj prinesena prazna steklenica samo iz te velike MAGGI-jeve steklenice dopolni.

Prva žebljarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisarna: Žebljarska zadruga, Kropa (Slovenija).

Telefon interurban: Podnart 2.

Brzjavke: Zadruga Kropa.

Žebli za normalne in czkotirne železnice, žebli za ladje, črni ali pocinkani, žebli za zgradbe, les i. t. d., žebli za čevlje. Spojke za odre in prage, spojke za ladje in splave. Železne brane. Zobje za brane. Kljuke za podobne, zid, cevi, žlebe i. t. d. Vijaki z maticami. Podložne pločice. Matice. Zakovice za tenderje, kotle, sode, mostove, pločeno, kolesa itd. Vijalni čepi. Verige.

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorcih in rabah najceneje.

Ilustrovani ceniki na razpolago!

Zadružna gospodarska banka d. d., podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo. Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.